

- ורק כשיקחנו משם הוא חייב משום צידה.

ב. צידת עופות.

(א) **אווזים ותרנגולים, אף על פי שהם משוחררים במקום מגולה, ואם רוצים לתופסם צריכים להביא מצודה, בכל זאת נחשבים הם כנצודים ועומדים, והתופס אותם פטור.** < לדעת רבה בר רב הונא אמר שמואל, הסיבה לכך, כי רגילים הם לחזור לכלובם בערב מעצמם, וגם מזונותיהם על בעליהם, ולכן נחשבים הם כבהמה ומזומנים. < ולדעת רב מרי, הסיבה לכך, כי רגילים הם לחזור לכלובם בערב מעצמם, ושם נקל לתופסם, ולכן נחשבים הם כנצודים ועומדים גם כשהם חוץ לכלובם.

(ב) **רוב העופות הפורחים הכנסתם, לביבר [=מקום מגודר] שאינו מקורה, אינה נחשבת צידה, כי העוף יכול לברוח משם. והצד עוף מביבר כזה [באופן הנחשב צידה], חייב, כי צד עוף משוחרר. אבל הכנסת רוב עופות הפורחים לביבר מקורה^א, נחשבת צידה, ולפיכך המכניס רוב עופות לביבר מקורה, חייב על כך. והנוטל משם עוף, אינו נחשב צד, כי תפס עוף שכבר ניצוד. [וזהו דין משנתנו].**

ויוני שובך ויונים הרדסיות המקננות בבתיים בקינים שעושות לעצמן, **אף על פי שחוזרות לשובכיהן ולקיניהן לערב, אינן נידונות כאווזים ותרנגולים, אלא כשאר עופות הפורחים, והמכניסן לביבר מקורה חייב על כך כמי שצד שאר עופות.** < לדעת רבה בר רב הונא אמר שמואל, הסיבה לכך, כי אף שרגילות הן לחזור לכלובן בערב מעצמן, מכל מקום מזונותיהן עליהן, ולא עלינו. < ולדעת רב מרי, הסיבה לכך, כי אף שרגילות הן לחזור לכלובן בערב מעצמן, הלא גם שם קשה לתופסן.

(ג) **צפור דרור** שונה משאר עופות, ואפילו בתוך הבית אינה נחשבת ניצודה, כמו ששנו בבית מדרשו של רבי ישמעאל, למה נקרא שמה צפור דרור, מפני שדרה בכל מקום, בבית כבשדה, שאינה מקבלת מרות, ונשמטת מזוית לזוית, ולפיכך, המכניסה לביבר מקורה, או לבית, פטור. [וזהו דין הברייתא]. ורק הצד אותה **לתוך ארון, נחשב כצד אותה, ומתחייב על כך.**

^א לכאורה לא נתפרש שיעורו של ביבר מקורה שהעופות נחשבים ניצודים בתוכו. אולם התוס' מפרשים, שדברי רב יוסף להלן נאמרו לענין ביבר מקורה של צידת עופות, והשיעור הוא, שאין צריכים להביא מצודה כדי לצוד את העופות בתוכו, אבל אם הוא גדול יותר, אף על פי שהוא מקורה, נידון כאינו מקורה. [עיי' תוס'].